

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 063 20/99-2500
Signatura: bf3rs101

Oblastní pracoviště č.6
Okresní pracoviště Louny

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/zařízení:	Základní škola a Mateřská škola Liběšice Liběšice 61, 439 63
Identifikátor ředitelství:	600 083 080 /IZO 102 377 375/
Ředitelka školy/zařízení:	Renata Příhodová
Zřizovatel:	Obec Liběšice
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Louny
Termín inspekce:	9. února 1999
Inspektoři:	Mgr. Vlastimil Řebec, Hana Fenclová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání.
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Výroční zpráva za školní rok 1997/98, učební plány, záznamy pedagogických rad, rozvrh školy, řád školy, řízený rozhovor s ŘŠ, hospitace při vyučování a rozbor písemných prací žáků.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Mateřská škola

Mateřská škola je vybavena typizovaným nábytkem, který je účelně uspořádán. Pro činnosti dětí a jejich pobyt v mateřské škole jsou vytvořeny velice dobré prostorové podmínky třídou, hernou, stabilní ložnicí, šatnou a potřebným sociálním zázemím. Vybavení /hračky, učební pomůcky/ bylo pořizováno před několika lety a z důvodu nedostatku finančních prostředků nebylo doplňováno ani modernizováno. Průběžně je věnována pozornost zajišťování běžného spotřebního materiálu (např. pro realizaci výtvarných a pracovních činností aj.). Zbudovanými koutky pro realizaci tvořivých her jsou vytvořeny podmínky pro skupinovou práci dětí. Součástí vybavení je i dětská knihovna. Estetický vzhled školy je vhodně doplněn výtvarnými pracemi dětí, které se průběžně obměňují.

Základní škola

Vybavení tříd, tělocvičny i družiny je účelné, funkční a plně dostačuje potřebám výchovně-vzdělávacího procesu. Vedení školy se přesto snaží vybavení postupně modernizovat a přizpůsobit ho alternativním metodám /koberce pro relaxační chvílky,

řady doporučených knih pro systematickou práci s knihou přímo na hodině atd./ Vybavení družiny /televize, video, magnetofon, počítač, klasické pianino i elektrické varhany/ je účelně využíváno i při vyučovacích hodinách /výchovy atd./ I když škola pravidelně spolupracuje s místní knihovnou, v doporučení se objeví potřeba obnovy žákovské knihovny v původním slova smyslu, tzn. umožnit žákům neformální styk s knihou přímo ve škole.

Materiálně-technické vybavení je na dobré úrovni. Jako nutnost se však jeví celková modernizace učebních pomůcek o obnovu žákovské knihovny.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Mateřská škola

Vytvořeny jsou potřebné psychohygienické podmínky týkající se světelnosti, tepla a udržování čistoty v prostorách mateřské školy. Délka provozu a režim dne respektují potřeby a možnosti dětí. Vytvářeny jsou podmínky pro realizaci pitného režimu a respektována je individuální potřeba poledního odpočinku dětí. Pravidelně jsou zařazovány pohybové aktivity a pobyt venku v průběhu dopoledne. Počet zapsaných dětí souhlasí se stanovenou kapacitou.

Základní škola

Škola je spádovou pro 6 osad: Dobříčany, Dubčany, Klůček, Lhota, Líčkov a Třeskonice. Skladba rozvrhu i délka přestávek respektují věkové zvláštnosti žáků a odpovídají i vyhlášce MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. § 9 odst. 1, 2, 3. Z důvodu dopravní obslužnosti začíná výuka v 7.45 hod. a odpadá odpolední vyučování. Dopravu z Dobříčan zajišťuje ráno OÚ.

Centrální pitný režim je zajišťován školní jídelnou /hlavně o velkou přestávku/. Po obědě je v družině k dispozici hrnec čaje nebo potřebný počet minerálek. Sociální zařízení je na dobré úrovni. Všude jsou ručníky a mýdlo.

Výrazným pozitivem je estetický vzhled školy, který je vhodně doplněn výtvarnými pracemi dětí i řadou systematicky sestavených nástěnek/ Chválíme práce žáků (slohové práce, sešity z matematiky atd.), Příroda České republiky, Naše vlast/. Sympatická je i výzdoba živými květinami, která sladuje celkovou identitu atmosféry na škole. Pozitivně lze hodnotit i výzdobu kmenových tříd. Žákům se v tomto koncepčně vyváženém prostředí dobře pracuje a jsou vhodně motivováni.

Psychohygienické podmínky lze hodnotit jako velmi dobré. Režim dne respektuje možnosti žáků i jejich individuální potřeby.

3 Hodnocení personálních podmínek

Mateřská škola

Půldenní provoz mateřské školy je zajišťován jednou odborně způsobilou učitelkou s plným úvazkem přímé práce u dětí. Při ranním provozu (6.30 - 7.00) vypomáhá kuchařka, která je na tuto dobu přijata jako nekvalifikovaná učitelka, a odpolední provoz probíhá rovněž nekvalifikovaně, a to uklízečkou až do jeho ukončení. Je nutné konstatovat, že nejsou vytvořeny potřebné personální podmínky pro realizaci cíle předškolní výchovy zaměřené na individuální osobnostní rozvoj dítěte.

S ohledem na počet zapsaných dětí (19) a na potřeby odborného zajištění celodenního provozu předškolního zařízení je třeba hodnotit personální podmínky mateřské školy jako průměrné.

Základní škola

Výuku zajišťují /včetně ředitelky školy/ dvě odborně i pedagogicky způsobilé učitelky. 8 hodinami týdně /výchovy, Prvouka/ vypomáhá vychovatelka ŠD. Výuka Německého jazyka /Nj/ je realizována neodborně, pedagogicky způsobilá učitelka však využívá své 100% znalosti němčiny a odvádí kvalitní práci. Pozitivem je i to, že výuka Nj je dohodnuta se spádovými žateckým školami, kam žáci 5. ročníku přecházejí. Jako nepovinný předmět je nabízeno Náboženství římsko-katolické /přihlášeno 13 žáků/.

V porovnání s ostatními malotřídkami okresu lze personální situaci ve škole hodnotit jako velmi dobrou.

4 Plnění učebních osnov

Hospitace v hodinách i kontrola zápisů v třídních knihách potvrdily, že učební osnovy jsou dodržovány.

Učební osnovy jsou plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Mateřská škola

Učitelkou mateřské školy je věnována dětem patřičná pozornost. Z její strany je plně respektována dětská osobnost, ve třídě je vytvářena přátelská a vstřícná atmosféra. Učitelka se denně na přímou práci s dětmi připravuje. Cíle výchovy a vzdělávání jsou konkrétně rozpracovány v měsíčních plánech zaměřených na týdenní tematické celky. Sledováno je zastoupení všech výchovných složek, jejich vzájemná prostupnost. Výrazná pozornost je věnována diferenciaci stanovených úkolů s ohledem na věkové zvláštnosti dětí. V realizaci režimu mají větší zastoupení řízené činnosti, ojedinele je využíváno motivace jako stěžejního prostředku aktivizace dětí. Využívána není možnost uvolněného režimu dne k plnění stanovených cílů v průběhu celého dne (např. postupná skupinová práce). Ze strany učitelky jsou děti promyšlenými dotazy vedeny k logickému myšlení. Pozornost je věnována individuálnímu přístupu k dětem.

Základní škola

Hospitovány 4 hodiny /Čj – 2x, Hv – 1x, Tv – 1x/. V rámci sedmistupňového hodnocení lze 2 hodnotit jako vynikající /zcela mimořádné, příkladné/, 1 jako nadprůměrnou /výrazná převaha pozitiv/ a 1 jako spíše nadprůměrnou /dílní pozitiva nad běžnou úroveň/. Náročná práce se dvěma /třemi/ ročníky probíhala plynule, metodicky promyšleně a vysoce efektivně /český jazyk/. Obě učitelky předvedly maximum možného. Ukázalo se, že i v této situaci lze učit skupinově a věnovat se individuální práci s talentovaným nebo zdravotně hendikepovaným žákem. I když hodiny byly “nabité”, zůstalo dostatek času pro relaxaci, motivující rozhovor nebo krátkou vědomostní soutěž. Žáci prokazovali dobré návyky /odpovídají ve větách, odůvodňují gramatické chyby, nebojí se zeptat, zdali něčemu nerozumí/. Hodiny působily “svěže”, radostně, neformálně, pracovně a zcela přirozeně aktivně ve vztahu žáků k probírané látce.

V hodinách Tv a Hv převyšovaly motivační prvky /zajímavá míčová hra, soutěž skupin, známá písnička atd./, které tvarovaly hravost hodin. Žáci se mohli aktivitami “přetrhout”, bylo vidět, “že je to baví”. I v této hravosti však byla dodržena osnova, zcela neformálně pronikly do zvoleného obsahu hodiny. Žáci se chovali nejen přirozeně, ale maximálně zodpovědně /Tv/, nenarušovali průběh hodiny nekázní, podporovali vyučujícího v jeho snaze hodinu zpestřit a udělat zajímavou.

Aktivita ve všech hodinách byla zcela mimořádná. Žáci se chtěli ukázat, vytáhnout, projevit a identifikovat. Překvapila nejen úroveň čtení /2. ročník/, ale i estetičnost všech

písemných projevů. Vyučující sešity pravidelně opravují, sledují jejich úroveň a za kvalitní práci dokáží ústně pochválit. Počet známek /sešitky, žákovské knížky/ je dostačující a umožňuje rodičům objektivní pohled na znalostní stav jejich ratolesti.

Výsledky výchovně-vzdělávacího procesu lze hodnotit jako nadprůměrné. Žákům jsou předávány nejen nové vědomosti, ale je zcela neformálně rozvíjena i jejich osobnost.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Mateřská škola

Děti mají osvojeny základní zdvořilostní a kulturní návyky, hygienické dovednosti a jsou samostatné v sebeobsluze. Ve třídě, která je věkově smíšená, chovají děti k sobě přátelské vztahy, vzájemně si pomáhají, projevuje se u nich ohleduplnost, tolerance. Aktivně se zapojují do všech činností, jsou schopny zvolit si vlastní hru a tuto hru rozvíjet s uplatněním přiměřené míry rozumových poznatků. Při využití konstruktivních stavebnic se projevuje jejich obratnost, představitost, schopnost manipulace, odpovídající míra dovedností týkajících se jemné motoriky. Vypěstován mají smysl pro pořádek. Osvojeny mají základní pohybové dovednosti. Potíže jim nečiní orientace v prostoru, reakce na změnu pohybu, zvládají nápodobu cviků předváděných učitelkou, respektují pravidla pohybových her. V oblasti matematických představ zvládají mladší děti praktické rozlišení pojmu malý, velký. Některé starší děti jsou schopny samostatně pojmenovat geometrický tvar, ostatní děti s dopomocí učitelky. Bezproblémově zvládají určení základních barev, číselnou řadu do 5. Na činnost se soustředí, jsou schopny pracovat podle pokynu učitelky, pracovat samostatně (např. třídění geometrických tvarů, práce s pracovním listem). Jejich slovní projev, především v přirozených situacích (v průběhu hry), je spontánní i souvislý.

Základní škola

Od 1. ročníku se projevuje pozitivnost propojení MŠ a ZŠ: žáci se nebojí mluvit, vyjádřit se, reagovat na otázku vyučujícího a jasně formulovat svůj názor. Škola pro ně není něčím cizím, odtaženým od jejich světa, naopak: je součástí jejich života, propojují s ní všechny své úspěchy a neúspěchy. Toto propojení žáků a školy je nesmírným pozitivem kontrolované školy. Žáci se do školy těší, stala se prodlouženou rukou jejich rodinného života.

Vnitřní řád školy nejen deklaruje práva žáků, ale viditelně zasahuje i do praktického života školy. Vyučující i vychovatelka jsou pro ně lidmi, které musí nejen respektovat, ale s kterými si mohou přijít i popovídat, svěřit se jim. Prokázala to nejen mimořádná aktivita v hodinách, ale i jednání o přestávkách, kdy se shlukli okolo vyučující a vlastně pokračovali v daném tématu hodiny.

Znalosti předvedené na hodinách lze hodnotit jako vysoce nadprůměrné. Příkladné je, že těchto znalostí není dosahováno drilem, ale systematickou motivační prací, jakousi hrou, která všechny baví. Je prokazatelně vidět, že vyučující nepracují nahodile, ale koncepčně, systematicky a s jasně definovaným cílem: tvarovat kvalitní osobnost.

K úspěšnému vytváření kladných osobnostních postojů slouží i slovně zaznamenaná pochvala. V doporučení se objeví nutnost zviditelnění jejího významu v notýscích a žákovských knížkách.

Výsledky výchovně-vzdělávacího procesu představují výrazný okresní nadprůměr a dokazují, že lze i v malotřídní škole modelovat kvalitní a zodpovědnou osobnost.

7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Všechny aktivity školy propojují činnost mateřské a základní školy: vítání nových občánků, vánoční besídky, karnevaly, oslavy tradičních svátků, oslavy MDD atd. Škola rovněž zajišťuje ozdravný pobyt v Podbořánkách, návštěvy divadla v Mostě, různé výlety /např. Karlovy Vary/, účast v soutěži ve vybíjené /v rámci regionu získala 1. místo/ i sběr léčivých bylin.

Jako příkladná se jeví spolupráce s OÚ. Tato spolupráce směřuje k veřejnosti /různé slavnostní akce/ a podporuje identitu školy.

Jednotlivými aktivitami se škola výrazně prezentuje na veřejnosti.

8 Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí školy je školní družina a školní jídelna

Školní družina

Jedno oddělení ŠD /počet 25 není překročen/ zajišťuje 1 odborně i pedagogicky způsobilá vychovatelka. Její práce v družině začíná v 11.30 a končí v 15.30 hod. Ranní družina je propojena s činností MŠ a při dozoru vypomáhá kuchařka /6.30 – 7.00 hod./ i učitelka MŠ /od 7.00 hod./. Dokumentace je vedena podle vyhlášky č. 87/1992 MŠMT ČR o školních družinách a klubech. Vnitřní řád ŠD je orazítkován a podepsán ŘŠ. Plán práce je rozpracován a svědčí o snaze všestranně rozvíjet zájmy žáků. Místnost družiny je vyhovující a její vybavení nabízí řadu možností k různým aktivitám.

Školní jídelna

Kapacita je 100 strážníků, vyváří se okolo 60 obědů. Na základě smlouvy s OÚ je povoleno vydávat obědy i důchodcům. Stravovací řád respektuje hygienické předpisy: důchodci odebírají oběd v ešusech a zcela odděleně od školní jídelny. Jídelní lístek visí na viditelném a přístupném místě. Poslední kontrola okresní hygieničky proběhla dne 11. 3. 1998 a nebyly shledány žádné závady. Vybavení kuchyně je průměrné, ale dostačující. Výrazným pozitivem je estetická úprava jídelny: květiny, výtvarné práce žáků, pěkná nástěnka. Tato úprava harmonizuje s celkovou výzdobou školy.

ŠD i ŠJ přispívají ke komplexní péči o žáky během celého dne. Jejich činnost je funkční a spoluvytváří dobrou atmosféru ve škole.

ZÁVĚRY

Inspekční návštěva ve sledovaných bodech modulu B potvrdila vhodnost integrace mateřské a základní školy. Kvalita této integrace je zajištěna dobrou řídicí činností, jednotným působením všech zaměstnanců i zcela výjimečnou spoluprací s OÚ. Škola se snaží zviditelnit nejen kvalitní výchovně-vzdělávací práci, ale i řadou aktivit, kterými posiluje svou identitu na veřejnosti. Drobné nedostatky, které se během inspekční návštěvy objevily a jejichž odstranění se objeví v doporučení, na celkovém pozitivním hodnocení nic nemění. Atmosféra ve škole je klidná, radostná, téměř rodinná a žáky motivuje k osobnostnímu růstu i k hrdosti na "svou" školu.

Doporučení:

1. Sledování vyváženosti spontánních a řízených činností, uplatnění nových, netradičních forem a metod práce /MŠ/.

